

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

09 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2019, în privința inculpatului

Stan Denis.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 04.12.2018 – 14.05.2019,
instanța de apel: 30.05.2019 – 11.06.2019,
instanța de recurs: 26.07.2019 – 09.10.2019.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău din 14 mai 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Stan Denis a fost condamnat în baza art. 371 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare și în baza art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal la 1 an închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de circulația substanțelor chimice, pe o perioadă de 2 ani.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 1 an și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de circulația substanțelor chimice, pe o perioadă de 2 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii i-a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

S-a încasat de la Stan Denis în folosul statului cheltuielile judiciare în sumă de 1680 lei.

2. Instanța de fond a constatat că Stan Denis a fost încorporat la serviciul militar în termen la data de 25 ianuarie 2018 de către Centrul militar al mun. Chișinău și repartizat pentru satisfacerea serviciului militar în termen în Batalionul de gardă, unde a deținut funcția de pușcaș grupă poliție militară, pluton poliție militară, compania poliție militară și gradul militar de soldat. La data de 11 octombrie 2018, în jurul orelor 06:30, militarul serviciului în termen al Batalionului de gardă, soldatul Stan Denis, urmărind scopul eschivării de la serviciul militar, samavolnic a părăsit teritoriul Batalionului de gardă, dislocat în mun. Chișinău, str. xx, lipsind nemotivat

din unitatea militară până la data de 16 noiembrie 2018, în jurul orelor 12:00, când a fost depistat și reîntors în unitatea militară de către colaboratorii de poliție.

Tot el, la 11 octombrie 2018, aproximativ ora 06:30, în urma controlului efectuat pe teritoriul Batalionului de gardă, dislocat în mun. Chișinău, str. xx, asupra militarului serviciului în termen al Batalionului de gardă, soldatului Stan Denis a fost depistată o bancnotă cu nominalul de 1 leu, împăturită, în interiorul căreia se afla o masă vegetală de culoare cafenie-gălbuie, cu miros specific. Conform Raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-5523 din 06 decembrie 2018, masa vegetală uscată, mărunțită, de culoare gălbui-cafenie din bancnota cu nominalul de 1 leu, reprezintă produs etnobotanic ce conține cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201, iar potrivit informației de la Instituția medico-sanitară publică Dispensarul Republican de Narcologie, se atestă că substanța MDMB(N)-2201 constituie analog al substanței PINACA-CHM. Conform Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006 și modificările ulterioare, masa produsului etnobotanic ce conține cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201 de 0,031 g constituie proporții mari.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina, solicitând examinarea cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Astfel, acțiunile inculpatului urmează a fi calificate în baza art. 371 alin. (1) Cod penal, ca dezertarea, adică părăsirea unității militare, în scopul eschivării de la serviciul militar, comisă de către un militar și în baza art. 217 alin. (3) lit. e) din Codul penal, ca circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora fără scop de înstrăinare, adică, păstrarea drogurilor în proporții mari, fără scop de înstrăinare, săvârșită pe teritoriul unităților militare.

Totodată, conform art. 227 alin. (2) pct. 5 Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare cuprind sumele: cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, efectuarea raportului de expertiză judiciară urmând a fi inclusă în această categorie.

Deci, în conformitate cu prevederile art. 229 Cod de procedură penală, urmează a fi admisă solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în partea ce ține de efectuarea raportului de expertiză judiciară, adică în sumă de 1680 lei.

3. Avocatul Victor Andrușciac, a declarat apel, solicitând casarea sentinței în partea latura pedepsei și a cheltuielilor judiciare și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă minimă și respinsă cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 1680 lei.

Apelantul a invocat că instanța nu a luat în considerare faptul, că Stan Denis a recunoscut vina, se căiește sincer de cele săvârșite, a colaborat cu organul de urmărire penală și cu instanța de judecată pentru a stabili adevărul pe această cauză penală, a dat declarații în cadrul procedurii simplificate și a fost atras la răspunderea penală pentru prima dată.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2019, apelul a fost admis, casată sentința în partea încasării cheltuielilor judiciare, cu pronunțarea unei noi hotărâri.

S-a respins cererea procurorului cu privire la încasarea din contul lui Stan Denis în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 1680 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a conchis că pedeapsa stabilită de prima instanță just a fost individualizată în baza art. 7, 75 Cod penal.

Totodată, prima instanță neîntemeiat a admis cerința acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a sumei de 1680 lei, pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară, ori, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.

Potrivit prevederilor art. 75 alin. (3) din Legea nr. 68 din 14.04.2016, cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art.142 alin.(2) Codul de procedură penală.

Art. 2 din Legea menționată supra, stipulează că ordonator al expertizei judiciare este organul de urmărire penală, instanța de judecată sau un alt participant al unui proces derulat conform legislației de procedură civilă, penală sau contravențională (denumită în continuare legislație de procedură), care are dreptul de a dispune sau de a solicita în mod independent efectuarea unei expertize judiciare.

La caz, raportul de expertiză judiciară a fost ordonat de către organul de urmărire penală în vederea constatării dacă substanțele ridicate se referă la categoria substanțelor stupefiante, psihotrope sau precursor, în urma săvârșirii infracțiunii de către inculpat, fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina acuzării.

Deci, cheltuielile pentru efectuarea expertizei judiciare sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale întru acumularea probatoriului necesar și că acestea sunt trecute, de fapt, în contul statului și nu urmează a fi puse pe seama inculpatului, or, aceste acțiuni țin de activitatea organului (de urmărire penală, care are un rol activ în procesul de depistare a diferitor circumstanțe care dovedesc infracțiunea și identifică făptuitorul, pentru aducerea învinuirii de stat. Trecerea cheltuielilor judiciare în procesul penal în contul statului își are temeiul în necesitatea desfășurării procesului penal din oficiu, pentru ca nici un infractor să nu rămână nepedepsit. Or, într-o situație contrară, acest principiu nu-și mai are valoarea.

Pe motivele reiterate, este oportun de a respinge cererea acuzatorului de stat cu privire la încasarea din contul lui Stan Denis a cheltuielilor judiciare în mărime de 1680 lei, acestea cheltuieli judiciare fiind trecute în contul statului, potrivit prevederilor art. 227 alin. (3) Cod de procedură penală.

5. Procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei menționate și menținerea sentinței.

Recurentul a indicat că instanța de apel nu a luat în considerare faptul, că în cadrul cauzei penale de către stat au fost suportate cheltuieli în sumă de 1680 lei, urmare a expertizei dispuse și petrecute în prezenta cauză penală, sumă ce urma a fi

încasată de la inculpat în beneficiul statului, conform prevederilor art.227-229 Cod de procedură penală, iar instanța, contrar prevederilor art.385 alin. (1) pct.14), 397 pct. 5) Cod de procedură penală, nu a dispus acest fapt.

Legislatorul a expus suficient de clar în art. 229 Cod de procedură penală, obligativitatea suportării cheltuielilor judiciare de către condamnat.

Ori, efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o; ca urmare, cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dacă hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar al procurorului, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind chestiunea cheltuielilor judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1) și (3), 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prescriu expres că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză, deci, instanța de apel just, argumentat și în limitele competenței legale a statuat că, în speță, cheltuielile pentru efectuarea expertizei judiciare urmează a fi făcută din contul mijloacelor bugetului de stat.

Pe lângă aceasta, recursul ordinar, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. **5.** din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura cheltuielilor judiciare.

Însă, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, instanța de judecată *poate* obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța *poate* elibera de plata cheltuielilor judiciare,

total sau parțial, condamnatul, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza hotărârii, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2019, în privința inculpatului Stan Denis, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 25 octombrie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

